

Alltid aktuellt

Våra medlemmar har haft samma frågor att diskutera också sedan senaste tidning utkom.

Vid undervisnings- och kulturministeriet håller man på att utveckla högskolornas struktur. Målet är att det i Finland år 2020 finns högst 15 universitet med minst 3000 heltidsstuderande (för närvarande finns det 16 universitet och dessutom 6 universitetscentrum). Målet är också att det ska finnas yrkeshögskolor på färre orter än förut, sammanlagt högst 18. För närvarande finns det 25 yrkeshögskolor. Vidare nämner man i målet att utbildningsprogrammen för universitet och yrkeshögskolor ordnas så, att man tar in minst 40 studerande/år. Genom att komma överens om arbetsfördelningen mellan högskolorna strävar man till att ordna större helheter av utbildningsansvaret. I branscher som är betydande för högskolornas profil, kan man motiverat avvika från dessa volymmål.

Inom hälsovården har man för tillfället en stor mängd skolningsprogram och ett tryck finns för att reducera dessa. Kommittén för hälsobranschens yrkeshögskolor har i höst gjort ett förslag för undervisningsministeriet om att avstå från skolningsprogrammen. De studerande söker till utbildning i enlighet med registrerade/benämningsskyddade yrken och studerar fördjupade yrkesstudier och påbyggnadsstudier. Enligt förslaget bör bredden på de gemensamma studierna vara så stor att det är möjligt att förflytta sig inom yrkeshögskolan och till högskolor, både nationellt och internationellt. Man har föreslagit Hälsovårdskandidat som examensbenämning. Vad det verkligen innebär att avstå från skolningsprogrammen och vad den helhet ska heta som de studerande söker till, framgår inte av förslaget.

Som förbund har vi varit bekymrade för hur det i den förändrade miljön ska gå att säkra att det för bioanalytikernas del finns en överensstämmelse mellan kunnandet och arbetslivets krav samt att det kommer att finnas efterfrågan på de utbildade. Ett sätt är säkert att koncentrera resurserna till några yrkeshögskolor och försäkra att antalet startplatser är tillräckligt samt att man i dessa har de nödvändiga och kvalitetsmässigt goda lärar-, instrument- o.s.v. resurser och nödvändiga nätverk av praktikplatser.

På flere orter planerar man för tillfället en arbetskraftspolitisk utbildning med bioanalytikerexamen som mål. I Tavastland på ELY-centret har man denna höst startat en förberedande bioanalytikerutbildning som sedan följs av bioanalytikerutbildning. Man bör komma ihåg att utbildningen till bioanalytiker omfattar 210 studiepoäng. En arbetskraftspolitisk utbildning kan omfatta högst 180 studiepoäng. Man har motsvarande planer också på flere andra orter. Dessa planer stöder på inga villkor de krav som ställts på utbildningen och inte heller möjligheterna att utveckla bioanalytikerutbildningen till en stark, kvalitetsmässig utbildning. Med dessa åtgärder decentraliserar man de redan knappa resurserna. För det andra saknar en engångsutbildning kontinuitet och den erfarenhet som därmed följer.

Från medlemmarna kommer hela tiden feedback om att det allt oftare är andra än bioanalytikerutbildade som tar blodprov. Men, t.ex. sjukskötar-, hälsovårdar- och närvårdarutbildningen omfattar minimalt provtagningsundervisning, och den undervisningen sköter andra än provtagningsspecialister. Våra medlemmars oro är berättigad, för de är ansvariga för de analysresultat som fås i laboratorieundersökningarna de utför. Vid analyskedet kan man inte längre korrigera de fel som uppstått vid förberedelserna, provtagningen eller transporten. Ofta upptäcker man felen och ber om ett nytt prov, men nödvändigtvis upptäcks felet inte alltid. Jag har tröstat våra medlemmar med att det för oss är omöjligt och kanske har vi inte ens rättighet att bevaka andra

utbildningar. Det enda sättet är att i det skedet när en representant för en annan yrkesgrupp kommer till provtagningen, bevaka att man kräver bevis på kunskap och nödvändig skolning.

Som representanter för en litet skolningsyrke krävs det av oss speciell vaksamhet att följa med de förändringar som sker i samhället och på utbildningsfronten och bevaka våra förmåner. Utbildningen utgör den grund på vilken man bygger ett ansett kunnande och yrke.

Denna text föddes på Allhelgonakvällen.

Med önskan om trevlig väntan på julen

Seija